

รายงานการเดินทางไปราชการ ณ สาธารณรัฐเกาหลี

๑. ชื่อโครงการ

การประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๘ (the 48th session of the World Heritage Committee)

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๘ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก และหน่วยงานกำกับดูแลแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมในประเทศไทย

๓. กำหนดการ

วันที่ ๒๓ - ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙ (รวมวันเดินทาง)

๔. สถานที่

ศูนย์การประชุมและนิทรรศการนครปูซาน (Busan Exhibition and Convention Center: BEXCO)

๕. หน่วยงานผู้จัด

ศูนย์มรดกโลก องค์การยูเนสโก (World Heritage Centre, UNESCO)

๖. หน่วยงานสนับสนุน

นครปูซาน สาธารณรัฐเกาหลี (Busan, Republic of Korea)

๗. กิจกรรม

๑. ร่วมประชุมคณะกรรมการมรดกโลก วาระที่ 8B การพิจารณาขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก
๒. ร่วมกิจกรรมคู่ขนานและทัศนศึกษาแหล่งมรดกวัฒนธรรม

๘. คณะผู้แทนไทย

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓๕ ราย
๒. กระทรวงวัฒนธรรม จำนวน ๑๒ ราย
๓. กระทรวงการต่างประเทศ จำนวน ๘ ราย
๔. กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๒ ราย
๕. จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๘ ราย

รวม ๕๗ ราย ตามรายชื่อแนบ

๙. สรุปสาระของกิจกรรม

ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๘ วาระที่ 8B การพิจารณาขึ้นแหล่งมรดกโลก (ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙) ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ในวาระที่ 8B.23 คณะกรรมการมรดกโลกมีมติเอกฉันท์ให้ประกาศขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกวัฒนธรรมวัดพระมหาธาตุ วรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งมรดกโลก ลำดับที่ ๑๗๖๑ มีสาระสำคัญ ดังนี้

วัดพระมหาธาตุฯ มีคุณค่าโดดเด่นระดับสากล เป็นหลักฐานการหลอมรวมศาสนาพราหมณ์ ฮินดู พุทธ ศาสนามหายานและเถรวาท ในเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แสดงถึงศิลปะและสถาปัตยกรรม ประเพณีทางศาสนาและท้องถิ่น ที่ส่งอิทธิพลให้กับอาคารสิ่งก่อสร้างในภูมิภาค

มีคุณสมบัติสอดคล้องกับเกณฑ์มรดกโลก ๒ ข้อ ได้แก่

เกณฑ์ข้อ (ii) พระบรมเจดีย์แสดงถึงอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ ฮินดู พุทธ ศาสนามหายาน และพุทธ ศาสนาเถรวาท ที่มีต้นแบบมาจากศิลปะปาละในนาลันทา ขวาคกลาง ลังกา และมอญจากภาคใต้ของเมียนมา และส่งอิทธิพลให้กับศาสนสถานในประเทศไทย มาเลเซีย และแหล่งอื่น ๆ

เกณฑ์ข้อ (vi) วัดพระมหาธาตุฯ เป็นประจักษ์พยานของระบบความเชื่ออันหลากหลายและเป็นศูนย์กลางทางจิตวิญญาณของนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งประเพณีทางศาสนาที่ยังคงดำเนินอยู่ มีความโดดเด่นระดับสากล ในทางศิลปะและวรรณกรรม อาทิ การแสดงโนรา และตำนานท้องถิ่น แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแหล่ง ศักดิ์สิทธิ์และชุมชนโดยรอบ สร้างแรงบันดาลใจให้ศาสนสถานและชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยและแหล่งอื่น ๆ

คณะกรรมการมรดกโลกมีข้อเสนอแนะให้รัฐภาคีดำเนินการ ๘ ประเด็น มีกำหนดส่งรายงานการดำเนินงาน ไปยังศูนย์มรดกโลกภายในรอบวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๗๒ ตามประเด็นดังต่อไปนี้

- ๑) การปรับปรุงพื้นที่กันชน
- ๒) การปรับปรุงแนวทางการอนุรักษ์ พ.ศ. ๒๕๓๓
- ๓) การจัดทำบัญชีของอาคาร เอกสาร และโบราณวัตถุ ในระบบดิจิทัล
- ๔) ตรวจสอบและศึกษาความมั่นคงแข็งแรงของผนังและฐานรากวิหารโพธิ์ลังกาและอนุรักษประติมากรรม ภายในวิหาร
- ๕) วิเคราะห์และศึกษาข้อมูลระบบโครงสร้างลานประทักษิณและเสารองรับหลังคาวิหารทับเกษตร
- ๖) พัฒนายุทธศาสตร์ระยะยาวในการอนุรักษ์ศาสนสถานภายในวัดพระมหาธาตุฯ
- ๗) จัดทำแผนการศึกษาวิจัยพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และการกระจายตัวของศาสนสถานฮินดูภายในวัดพระมหาธาตุฯ
- ๘) พัฒนามาตรการปกป้องคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้และประเพณีที่เกี่ยวข้องกับวัดพระมหาธาตุฯ

นอกจากนี้ ยังได้มีการเข้าฟังการบรรยายทางวิชาการและเยี่ยมชมนิทรรศการที่องค์กรที่ปรึกษาและรัฐภาคีสมาชิกได้นำเสนอในกิจกรรมคู่ขนานของการประชุมฯ ในหัวข้อเกี่ยวกับการอนุรักษ์และบริหารจัดการแหล่งมรดกโลก และเยี่ยมชมแหล่งมรดกวัฒนธรรมที่สำคัญของนครปูซาน ๒ แห่ง ได้แก่

๑) หมู่บ้านวัฒนธรรมฮินยอล (Huinnyeoul) เดิมเป็นชุมชนผู้ลี้ภัยสงครามเกาหลี เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๒๔๙๖ มีที่ตั้งอยู่ริมชายฝั่งทะเลบนหน้าผาในเขตยองโดของนครปูซาน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับการฟื้นฟูโดยศิลปินท้องถิ่นให้เป็นหมู่บ้านวัฒนธรรม โดยการบูรณะบ้านเรือนให้เป็นพื้นที่แสดงผลงานทางศิลปะต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ เป็นสถานที่พักผ่อน แหล่งสินค้าทางวัฒนธรรม และสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งเป็นการจัดการแหล่งมรดกวัฒนธรรมให้สามารถเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม

๒) วัดแฮดง ยงกุงซา (Haedong Yonggungsa Temple) เป็นวัดในพุทธศาสนาฝ่ายมหายานที่เก่าแก่ที่สุดในนครปูซาน สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๑๙๑๙ สมัยราชวงศ์โครยอ โดยพระภิกษุนาอง ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของกษัตริย์คังมิน วัดแห่งนี้ได้ถูกทำลายเสียหายจากภัยสงครามมิมจินระหว่างเกาหลีกับญี่ปุ่น และได้รับการบูรณะครั้งใหญ่เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๓ คุณค่าสำคัญของวัดแห่งนี้ เป็นการออกแบบก่อสร้างศาสนสถานที่เหมาะสมคติความเชื่อทางศาสนา มีภูมิทัศน์ที่สวยงามชายฝั่งทะเล และได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์เพื่อประกอบศาสนกิจในปัจจุบัน

๑๐. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

๑. การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญและการเข้าร่วมกิจกรรมคู่ขนานในการประชุมฯ เป็นประสบการณ์และข้อมูลปัจจุบันสำหรับการนำเสนอและการพิจารณาประกาศขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกจากรัฐภาคีสมาชิก องค์กรที่ปรึกษา และคณะกรรมการมรดกโลก ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการนำเสนอและพิจารณาแหล่งมรดกวัฒนธรรมในประเทศไทยที่จะขอประกาศขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกต่อไป

๒. การทำศึการศึกษาแหล่งมรดกวัฒนธรรมสำคัญทำให้เห็นมุมมองในการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมจากแหล่งที่มีความเสื่อมโทรมและถูกทำลายจากภัยสงคราม ให้เป็นแหล่งวัฒนธรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้นคนในสังคมปัจจุบัน หรือ Pop Culture ได้อย่างน่าสนใจ และยังสามารถรักษาคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสุนทรียภาพดั้งเดิมไว้ได้อย่างดี

(นางสาวภัทรวรรณ พงศ์ศิลป์)

นักโบราณคดีชำนาญการ

ผู้สรุปผลการเดินทางไปราชการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และคณะผู้แทนไทย ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๘

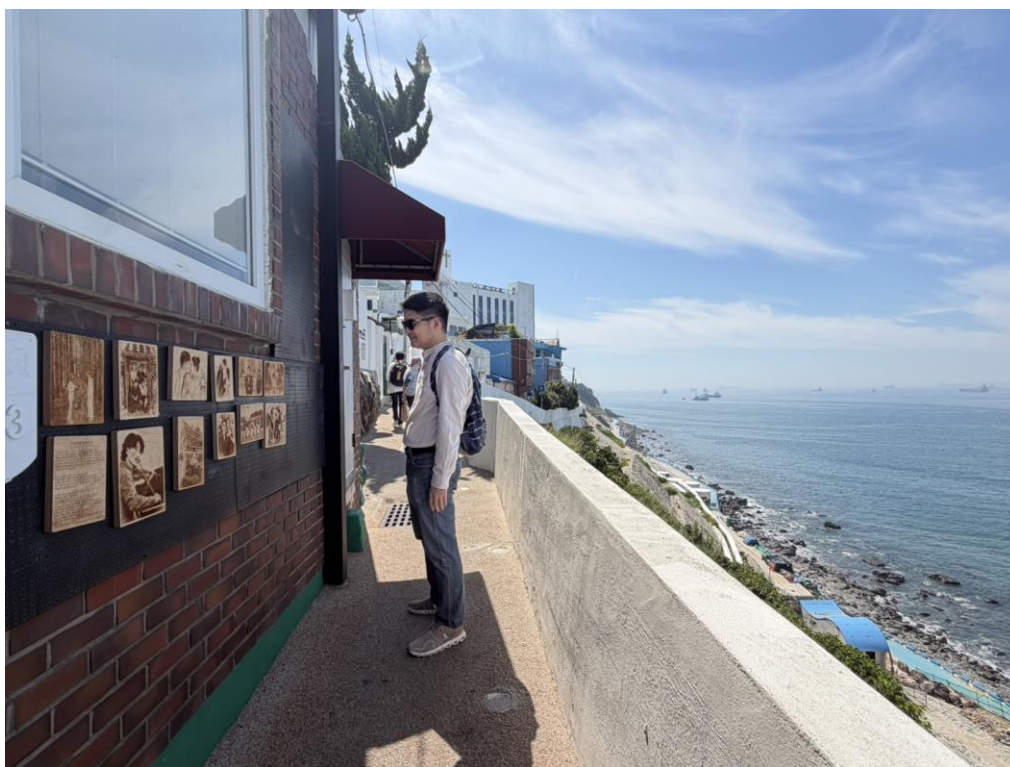

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และคณะผู้แทนจากกระทรวงวัฒนธรรม

คณะผู้แทนจากกรมศิลปากร ประกอบด้วย

๑. รองอธิบดีกรมศิลปากร (นางสาวชนิษฐา โชติกวนิชย์)
๒. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครศรีธรรมราช (นายภัทรพงษ์ เก่าเงิน)
๓. นางสาวภัทรวรรณ พงศ์ศิลป์ นักโบราณคดีชำนาญการ

หมู่บ้านวัฒนธรรมฮินยูล (Huinnyeoul)

วัดแฮดง ยงกุงซา (Haedong Yonggungsa Temple)